

Tietoa.

TIETOALA RY:N JÄSENLEHTI

1: 2024

**50-vuotis-
juhlavuosi**

50
1974–2024

Tiesitkö, että löydät vanhoja Tietoa-lehden numeroita myös netistä?
Klikkaa itsesi osoitteeseen <https://www.tietoala.fi/jasenena/tietoa-lehti>

1: 2024

TÄSSÄ NUMEROSSA

Tietoalan neljä voimahahmoa, hallituksen jäsentä tai sen entisiä puheenjohtajia, Jouko Malinen, Pirkko Venäläinen, Minna Anttonen ja Juha Reinisalo katsovat tässä jutussa sekä taaksepäin että tulevaisuuteen.

Sisällysluettelo

- 5 *Aikaleima: Entä jos te kaikki lopettaisitte työnne tekemisen?*
- 6 *Tulevia jäsentapahtumia*
- 8 *Nuoret ja tietotekniikka*
- 10 *5000 euron raja ylittyi*
- 14 *Konkarit toivovat nuorille ay-intoa*
- 19 *Kohti älykkäämpää ja yhteydessä olevampaan maailmaan*
- 21 *Hannu Toivosen teos: Mitä tekoäly on?*
- 22 *Työelämän muutokset – mitä on odotettavissa?*
- 23 *Eläinten turvasatama*
- 25 *Pelialan vahvuus on yhteisöissä ja tapahtumissa*
- 27 *Jäsenedut*

8

Nuoret ja tietotekniikka

Tietotekniikka on nykyään osa jokaisen ihmisen elämää, ja sen merkitys yhteiskunnalle tulee pelkästään kasvamaan tulevaisuudessa.

10

5000 euron raja ylittyi

Tietoala ry:n Insinööriliitolla teettämän työmarkkinatutkimuksen mukaan pääkaupunkiseudulla tietotekniikan palvelualalla työskentelevien keskiarvopalkka viime lokakuussa oli 5185 euroa.

22

Työelämän muutokset – mitä on odotettavissa?

Maan hallituksen hallitusohjelmaan perustuvat esitykset työ- ja työttömyys-turvallinsäädännön muuttamisesta ovat talven ja kevään aikana olleet kuuma puheenaihe.

Jyrki Kopperi
Puheenjohtaja
Tietoala ry

Pääkirjoitus

PUHEENJOHTAJALTA

Viisikymmentä vuotta sitten keväällä 1974 Abba voitti euroviisut kappaleellaan Waterloo. Samoihin aikoihin joukko atk-alan ammattilaisia havahtui siihen, että heitä on yhä kasvava määrä ja heidän työnsä poikkeaa perinteisestä toimistotyöstä. Niinpä he päättivät liittyä Yleiseen toimihenkilöliittoon YTL:ään ja perustaa oman edunvalvontayhdistyksen nimeltään ATK alan toimihenkilöt eli ATK-T. Tästä sai alkunsa Suomen ATK alan ammattilaisten edunvalvontatyö.

YTL muuttui sittemmin Ertoksi ja ATK-T, Tietoalan toimihenkilöiksi, joka tunnetaan tänä päivänä nimellä Tietoala ry. Paljon muutakin on muuttunut kuluneina vuosikymmeninä kuin pelkät nimet.

Tietotekninen kehitys 50 vuoden aikana on ollut huimaa. Reikäkortit ja magneettikelanauhat ovat olleet museotavaraa jo vuosikymmeniä. ATK-sanaa ei käytetä enää muutoin kuin silloin, kun muistellaan jotain vanhaa. Päivän termejä ovat mm. AI, cloud ja digitalisaatio. Tekoäly on osa meidän jokapäiväistä arkeamme ja koko ajan keksitään uusia osa-alueita, jossa sitä voidaan hyödyntää. Työehtosopimukset neu-

totellaan kuitenkin edelleen perinteiseen tapaan ihmisten kesken ilman tekoälyä. Tietoala edustaa jäseniään tietotekniikan palvelualalla niin valtakunnallisessa kuin yrityskohtaisissakin työehtosopimuksissa.

Edunvalvonta on kestävyyslaji eikä siinä saavuteta pikavoittoja. Viidenkymmenen vuoden aikana on koettu ylämäkiä ja alamäkiä. Pitkäjänteisellä työllä olemme saaneet aikaan alan työntekijöille kohtuullisen hyvät työehdot, joita olemme valmiita puolustamaan jatkossakin.

Tulevaisuus näyttää hyvältä. Toimiala kasvaa edelleen, joka tuo myös potentiaalia jäsenkasvuun. Parikymmentä vuotta alalla ollut yleissitova työehtosopimus on ainakin toistaiseksi historiaa, mutta yleissitovuuden menetys ei ole vaikuttanut alan työolosuhteisiin ainakaan vielä. Yhä useampi yritys on osoittanut kiinnostusta yrityskohtaiseen työehtosopimukseen. Olemme ymmärtäneet, että vallitseviin olosuhteisiin on sopeuduttava ja olemme valmiita sopimaan yrityskohtaisia työehtosopimuksia niiden yritysten kanssa, jotka sellaisen haluavat, sopimusten tasosta kuitenkin tinkimättä. Tästä osoi-

tuksena on lähes kaksikymmentä yrityskohtaista työehtosopimusta, joiden piirissä työskentelee noin 16 000 työntekijää. Valtakunnallinen työehtosopimus on edelleen alan ”ykkössopimus” kattavuudeltaan eikä sen merkitystä tule jatkossakaan vähätellä.

Juhlimme syntymäpäiväämme toukokuussa järjestämällä kutsuvierastilaisuutena toteutettavan juhlaseminaarin ”Turvallisen arjen tekijät” ja sen jälkeen päästämme ilon irti Helsingissä Korjaamalla järjestävässä iltajuhlassa, johon haluan ottaa teidät kaikki jäsenet tervetulleiksi.

Jyrki Kopperi
puheenjohtaja, Tietoala ry

1974-2024

Wäissä juhliissa ei pönötetä

- * Yhdysvaltain presidentti Richard Nixon erosi virastaan Watergate-skandaalin johdosta. Varapresidentti Gerald Ford nousi virkaan.
- * Jääkiekon SM-sarjakaudella 1973-1974 mestaruus ratkaistiin sarjasijoitusten perusteella. Mestaruuden voitti HIFK, toinen oli Tappara ja kolmas Ilves.
- * Vuoden katsotuin elokuva Suomessa oli Papillon 759 301 katsojaa.
- * Jalkapallon Suomen mestaruuden voitti KuPS, toinen Reipas ja kolmas HJK.
- * ATK-alan Toimihenkilöt ry (ATK-T) perustettiin toukokuussa 1974, nykyinen Tietoala ry.

50

1974-2024

Tietoala

Entä jos te kaikki lopettaisitte työnne tekemisen?

Vanha latteus sanoo, että osaamme arvostaa usein asioita tai ihmisiä vasta sitten, kun menetämme heidät. Kuten vanhat latteudet usein, niin tämäkin on perin totta. Jouluelokuvaklassikko ”Ihmeellinen on elämä” kertoo miehestä, joka murehtii masennuksissaan elämänsä turhuutta. Taianomaisesti hän saa tilaisuuden nähdä elämänsä uudessa valossa, ja ymmärtää oman merkityksensä muille ihmisille.

Omia aikaansaannoksiaan voi punnita toki myös vähemmän murheellisissa merkeissä. Se tapahtuu usein syntymäpäivien, erityisesti pyöreiden sellaisten, yhteydessä. Nyt kun Tietoala täyttää 50 vuotta, niin kenties voisikin olla paikallaan punnita mikä on Tietoalan, ja ylipäätään ICT-ihmisten panos tässä kokonaisuudessa, jota yhteiskunnaksi nimitetään.

Jos elokuvan tapaan näkisimme, mitä tapahtuisi, jos Tietoalan ihmisiä ei yksinkertaisesti olisi, niin näkisimme perin erilaisen maailman. Jos vähän kärjistäisi, niin näkisimme 70-luvun. Lottokupongit täytettäisiin kalkkeeripaperin kanssa kahtena kappaleena ja tarkistuksessa menisi Veikkauksen päässä monta päivää. Ylipäätään melkein kaikki digitalisoitunut ympärillämme olisi poissa.

Toinen, vähän lennokkaampi vaihtoehto kuvitella Tietotekniikan palvelualalla työkentelevien Ihmisten merkitystä, olisi se, että jos kaikki heistä lopettaisivat hommansa täysin ja tyyten. Ihan heti ei ehkä

tapahtuisi mitään, mutta kun tapahtumien vyöry lähtisi käyntiin, olisivat vaikutukset kaikkialle ulottuvia.

Ensi alkuun systeemit todennäköisesti toimisivat itsekseen ainakin jonkin aikaa. Mutta kyberrikolliset heräisivät varmasti nopeasti hyödyntämään tilannetta. Tietomurrot ja verkkohyökkäykset lisääntyisivät dramaattisesti, mikä voisi aiheuttaa laajoja tietovuotoja, identiteettivarkauksia ja muita tietoturvariskejä. Omaisuksia saattaisi siirtyillä ja niitä estäisivät lähinnä lunnasohjelmat, jotka leviäisivät eri järjestelmiin todennäköisesti hyvinkin kattavasti.

Pikkuhiljaa järjestelmien kaatuessa, kaatuisivat puhelin- ja muut verkot. En osaa sanoa, mitä sähkönjakelulle kävisi, mutta silläkään ei olisi niin väliä, koska vedenkeitintä monimutkaisemmat laitteet saattaisivat nekin saada osansa alan ihmisten katoamisesta, koska esineiden internet ylittää jo kovin moneen paikkaan.

Ihmisten yhteydenpito huutoetäisyyttä kauemmaksi muuttuisi mahdottomaksi. Ei voisi someen purkaa tuntojaan, kun verkot olisivat nurin. Ei tulisi Wilma-viestejä eikä Tinder-osumia. Kaikki digitaaliseen maailmaan siirtynyt sosiaalinen kanssakäymisen loppuisi ja taas olisi notkuttava kaupungilla tavatakseen ihmisiä.

Mutta nurin olisivat myös muut järjestelmät, joiden avulla pidämme arkemme käynnissä. Junat ja lentoliikenne pysähtyisivät varsin nopeasti. Infrastruktuuria

ohjaavat järjestelmät ja yhteydet menisivät nekin nopeasti jumiin. Eivät nousisi sil-
lat eivätkä katuvalot syttyisi. Liikennevalojen toiminnasta olisi turha haaveillakaan. Liikenne olisi yhtä kaaosta isommissa kaupungeissa ihmisten pyrkiessä töihin.

Tosin töihin menemisessä tuskin olisi järkeä, sillä vaikka sähkölukot saataisiinkin jotenkin auki, niin digitaaliset työvälineet eivät toimisi. Kaupat ja muut palvelut menettäisivät pian hallinnan kassajärjestelmiinsä ja se pakottaisi sulkemaan kaupat. Terveystieteiden hoito olisi enemmän kuin ihmisessä, jos tietojärjestelmät eivät toimisi tai toimisivat huonosti.

Kuten tästä pienestä kuvitteluleikistä huomaatte, hyvät Tietoalan ihmiset, te pidätte tätä systeemiä pyörimässä. Olette keskeisen tärkeitä ihmisiä yhteiskunnan toiminnan ja turvallisuuden kannalta.

Se ei ole vähän se. Kiitos siis teille ja muistakaa itsekkin olla ylpeitä panoksestanne.

Janne ”Rysky” Riiheläinen

Teksti: Tero Hakanen

Tulevia jäsentapahtumia

Taru Sormusten herrasta 23.8.2024

Tervetuloa ensi-iltaan

Tarua vai totta – No ihan totta.

Tietoala osallistuu esityksen ensi-iltaan. Ole ensimmäisten joukossa todistamassa Tarua Todeksi.

R. R. Tolkienin rakastettu klassikko Taru Sormusten herrasta™ saa maailman kantaesityksensä Tampere-talon Ison salin näyttämöllä. Tule tapahtumaan yksin tai avecin kanssa

Hattaraa ja huvia 10.8.2024

Tietoalan perhepäivällä on jo useamman vuoden perinne. Myös tänä vuonna pääset Linnanmäelle huvittelemaan ja tekemään hattaraa. Kenties oheisella todistuksella pääset itsekin joskus hattarakouluun töihin.

Meille on varattu oma tila Tivolisalissa ja siellä on myös pienimuotoista ohjelmaa. Voit myös osallistua hattarakouluun ja saat mukaan oman todistuksen sekä oman hattaran.

Moulin Rouge 7.9.2024

Näe klassikkoelokuva sovitettuna Teatterin näyttämölle. Helsingin kaupunginteatterissa tämä onnistuu. Tietoala on varannut lippuja esitykseen. Voit ottaa mukaasi myös avecin. Lippuja esitykseen on rajoitettu määrä, joten ole nopea ja seuraa Tietoalan tapahtumasivuja, jotta varmistat paikkasi näyttökseen.

Ensiapukoulutus 12.10.2024

Tietoala toteuttaa jäsenten toiveita ensiapukoulutuksesta ja järjestää ensiapukoulutuksen lauantaina 12.10.2024. Tapahtuman paikka tarkentuu vielä uudelleen mutta koulutus tapahtuu aikavälillä 11–15. Koulutus poikkeaa työnantajan järjestämästä lakisääteisestä koulutuksesta ja keskittyy hätäensiapuun.

Koulutuksessa käydään läpi mm. erilaisten venähdysten ja nyrjähdysten hoitaminen sekä defibri-laattorin käyttö. Kurssi on räätälöity vain meille Tietoalalle ja paikkoja on rajoitetusti.

Heikki Vilja & Mikko Vaismaa – Tupla V, K-18 19.10.2024

Tietoala järjesti jokin aika sitten Pikkujouluetkot Aleksanterin Teatterissa. Tapahtuma koettiin onnistuneeksi ja tapahtuma järjestetään uudelleen. Tapahtumassa tarjolla ruokaa ja juomaa.

Tieto à la Ooppera

Oopperamatka palaa syksyyn. Tallinnan Estonian National Opera kutsuu meitä taas ensi syksynä. Seuraa tapahtumaisivulta tarkemmin tarkempaa ajankohtaa ja osallistu. Nähdään oopperan aarioilla syksyllä.

Älä missaa tapahtumia:

Tilaa itsellesi RSS syöte Tietoalan tapahtumista niin saat tiedon heti, kun tapahtuma jäsensivulle lisätään.

Voit ladata sovelluksen itsellesi puhelimesi sovelluskaupasta. Tietoalan tapahtumat saa itsellensä lisäämällä url osoitteeksi

<https://tietoala.fi/feed/events?full=1>.

Minä käytän esimerkiksi Android puhelimesi Feeder nimistä sovellusta.

Teksti: Aatos Nevalainen

Nuoret ja tietotekniikka

Tietotekniikka on nykyään osa jokaisen ihmisen elämää, ja sen merkitys yhteiskunnalle tulee pelkästään kasvamaan tulevaisuudessa. Nykyajan nuoret ovat kasvaneet uppoutuneena puhelimessa sijaitsevaan universumiin, ja kaikki nuoret puhaltavat yhteen hiileen siinä, miten shokeeraavaa onkaan, jos ei satu löytämään puhelinta vakiotaskusta. Itse tällaisen tilanteen kokiessani tunnen sydäntä piinaavaa kauhua ja selkäpiitäni karmii. Miksi? Koska ymmärrän puhelimen ja muun

tietotekniikan arvon, vaikka en oikeasti ymmärräkään, miten tunne-elämäni kuohuttava pieni, ulkonäöltään mitätön laite toimii, luotan vain sen toimintaan, koska ilman sitä, en minäkään tunne olevani täysin itseni. Uskon, että monet muutkin jakavat samantyyppisiä mielikuvia. Tietotekniikka koetaan maailman tärkeimpänä asiana, mutta kuitenkin kiinnostus tietotekniikkaa kohtaan voi olla vähäistä.

Muistan hyvin, kun sain ensimmäisen älypuhelimeni. Olin 11-vuotias ja sain lahjaksi Huawei-merkkisen pienen ja ruman puhelimen, Puhelin oli kelvoton kapistus, jonka näyttö säröili ja akku tyhjeni tunnissa. Kuitenkin arvostin puhelinta ja ymmärsin jo tuolloin sen mahdollisuudet. Älypuhelimella pystyin ottamaan yhteyden vanhempiini, kuin myös viettää aikaa Youtubessa katsellen sen ajan idolejani. Älypuhelimien saaminen oli luultavimmin yksi maailmankatsomustani eniten avartaneista tapahtumista elämässäni. Se mahdollisti aivan ennennäkemättömän suuren tietoverkon kietoutuvan ympärilleni, ja loi tilanteen, jossa voin selvittää mitä vaan milloin tahansa taskussani olevasta supertietokoneesta.

”Monilla nuorilla ei kuitenkaan ole merkittävää mielenkiintoa itse puhelimen tekniikkaa kohtaan.”

Tiedän kuitenkin, että vaikka jokainen nuori hyödyntää puhelimen mahdollisuuksia päivittäin ja rakentaa oman elämänsä tietotekniikan varaan, niin monilla nuorilla ei kuitenkaan ole merkittävää mielenkiintoa itse puhelimen tekniikkaa kohtaan. Minullekin Huaweiin puhelimen saamisen jälkeen avartunut maailmankatsomukseni ei sisällä mielenkiintoa siihen, miten puhelin oikeasti toimii tai miten se muuntaa datan näytöltä luettavaan muotoon. Luotan vain siihen, että tekniikka toimii

puolestani oikein, jotta en vaan joutuisi itse sukeltamaan tietotekniikan ”syvään päätyyn”, jossa minun pitäisi opetella koodaamisen saloja tai bittijärjestelmän toimintaa.

Tietotekniikka ei kuitenkaan ole todellakaan ”kuolemassa” nuorien keskuudessa, sen osaaminen on vain muuttanut muotoaan. Nykynuoret haluavat tietotekniikan olevan entistä helppokäyttöisempää ja tehokkaampaa, jotta itse meidän nuorten ei tarvitse tehdä töitä sen osaamisen eteen. Esimerkiksi olen abina lukiossa hyödyntänyt ja nähnyt muidenkin opiskelijoiden hyödyntävän uusia tekoälyohjelmistoja, kuten ChatGPT:tä tai Googlen AI-palveluja. Nämä tekoälyohjelmistot ovat muuttaneet opiskelun dynamiikkaa suuresti. Enää opiskelijoiden ei tarvitse välttämättä ahertaa yhteiskuntaopin esseitä talouskasvusta Kiinan rannikkoalueilla, vaan voi laittaa ChatGPT:hen kysymyksen, jonka pohjalta voi rakentaa oman vastauksensa, tai jopa ottaa tekoälyn vastauksen ja liittää sen suoraan palautuskansioon.

Nuorien tekoälyn käyttötaidot ovat kehittyneet suuresti tekoälyohjelmistojen yleistessä. Kun ChatGPT julkaistiin vuoden 2022 lopussa, niin kaikki lukion oppilaat hyväksikäyttivät sen mahdollisuuksia. Jokainen essee ja jokainen tuntitehtävä oli mitä luultavimmin tehty ChatGPT:n avulla. Se tarjosi todella helpon, riman alta kulkevan reitin, joka kaiken kaikkiaan toi ihmisille hyviä arvosanoja. Kuitenkin kun itsekkin aloin huomaamaan, että tekoäly ei ole (ainakaan nykyisessä muodossaan) kaikkivoipainen olento, vaan helposti virheitä tekevä patkka koodia, niin väheni sen käyttö huomattavasti. Kun ymmärsimme, että ChatGPT tekee virheitä, niin sen käyttötarkoitus muuttui koulutuksen kannalta paremmaksi. Enää esimerkiksi lukion opiskelijat eivät tehneet jokaista tuntitehtävää ChatGPT:n avulla, vaan sitä käytettiin tiedonhaussa kuin aineistona, josta hakea näkökulmia tehtävään. Kun opettajat havaitsivat, että opiskelijat alkoivat hyödyntämään ChatGPT:tä

luovemmilla tavoilla kuin suoraan kopiointiin, niin opettajienkin kannat alkoivat osittain muuttumaan tekoölyohjelmistojen apukäytöstä tehtäviä tehdessä. Enää opettajien inkvisitio ei tuominut opiskelijoita kirkonkiroukseen tekoölyn käytöstä, vaan opiskelija sai tuoda tekoölyn käytön esiin esimerkiksi lähde- luettelossa, kunhan vain tekoölyn käyttö oli merkityksellistä ja selvästi sopi tekstiin. Tällainen tekoölyn merkityksellisen hyödyntämisen taito on todella tärkeää, koska muuten voimme joutua tilanteeseen, jossa mielipiteemme ja näkemyksemme muotoutuvat pelkästään tekoölyohjelmistojen pohjalta. Juuri tämä oli luultavimmin opettajien tavoitteena siinä, miksi tekoölyn käyttöä sallittiin. Opiskelijoiden piti oppia suhtautumaan kriittisesti tekoölyyn, mutta myöskin käyttäen hyväksi sen tarjoamia mahdollisuuksia.

Tietotekniikkaan kuuluu myöskin paljon muutakin kuin nykyiset ”trendikkäät” tekoölyohjelmistot. Tietotekniikka on ympärillämme monin eri tavoin, joten tulevan tietoteknisen sukupolven kouluttaminen on myös todella tärkeää. Karelian ammattikorkeakoulun tieto- ja viestintätekniikan lehtori **Jarmo Talvivaara** kertoo omia mietteitään alan kehittymisestä: ”Ala on jatkuvasti kehittyvä ja uusia osaajia tarvitaan”, ja jatkaa: ”Tavoite on, että uudet osaajat tuovat yrityksiin uutta, tarvittavaa osaamista, jonka kautta ala kehittyy.” Talvivaara kommentoi myös opiskelijoiden intohimosta, ja että hän pyrkii näyttämään oman kiinnostuksensa aiheita kohtaan ja näin opettamaan aihepiirin opiskelijoille mahdollisimman hyvin. Olen itsekin huomannut, että opettajan ollessa oikeasti kiinnostunut aiheesta, niin tunneista tulee paljon mielenkiintoisempia, koska silloin saadaan diskurssia opiskelijoiden ja opettajan välillä, mikä voi johtaa uusiin ajattelutapoihin. Talvivaara kiinteyttää myös juuri uusien ajattelutapojen ja soveltamisen tärkeyttä opiskelijoiden kannalta: ”Uusien tekniikoiden ja sovelluksien kokeilu on erittäin tärkeää, koska se pitää alan jatkuvasti kehittyvänä.”

Talvivaara kertoo myös tietotekniikan alan kehittymisestä ja sen vaikuttamisesta opetukseen: ”Seuraamme jatkuvasti tietotekniikan kehitystä ja tekniikan sovellutuksia yrityksissä.” Talvivaara painottaa myös ennakoinnin tärkeyttä mahdollisimman modernin opetuksen saavuttamiseksi: ”Ei ole hyvä katsoa mitä tekniikoita tarvitaan tänään, vaan mitä tarvitaan vuosien päästä.” Tämä varmistaa sen, että muutaman vuoden päästä valmistuvat opiskelijat pysyvät ajan tasalla ja vastaavat vuosien päästä yritysten tietoteknisen osaamisen tarvetta.

Kuitenkin Talvivaaran mukaan opetuksen jatkuvan kehityksen huumassa ei ole unohdettu opiskelijoita. Talvivaara kertoo, miten opetuksen vaikeustaso vaihtelee suuresti opiskelijaa kohden: ”Kaikki aiheet eivät ole

”Nuoret ovat kasvaneet tietotekniikan kuplassa koko elämänsä.”

helppoja”, mutta huomauttaa: ”Joissakin aiheissa entiset tekniikat korvautuvat helpomilla.” Uskon, että kyseinen opetuksen vaikeustason vaihtelu luo nuorille opiskelijoille oppimisympäristöstä kaiken kaikkiaan myönteisiä mielikuvia. Jos opetuksen taso pysyisi 5 opiskeluvuoden ajan värittömänä ilman suurta vaihtelua, niin se ei synnyttäisi opiskelijoissa tietotekniikan kehittämiseen tarvittavaa luovuutta, päinvastoin, se kutistaisi luovuuden kuplaa. Tämä taas pysäyttäisi tietotekniikan tarpeellisen, jatkuvan kehityksen.

Opetuksen modernisointi tulee esille myös Talvivaaran mukaan aiheiden priorisoimisessa opetuksessa. Talvivaara esittää oman mielipiteensä aiheiden priorisoinnista: ”On haastavampaa katsoa mitä asioita jätetään pois opetuksesta, kuin että mitä opetukseen otetaan mukaan.” Talvivaaran mukaan priorisointi tapahtuu juuri ennakkoinnin avulla: ”Tarkastelemalla tulevan työelämän tarpeita ja nykyisiä tutkimuksia saadaan tietoa siitä, mitä opetuksessa pitää priorisoida.”

Tietotekniikan opetuksen lisäksi Talvivaara kommentoi myös sitä, miten misinformaation määrän kasvu on käsi kädessä tietoteknisen kehityksen kanssa. Hän mainitsee, miten opinnoissa on tarvittavaa ja aikaisessa vaiheessa alkaa kehittämään medianlukutaitoa, koska generatiivisten tekoölyjen luomukset ovat jo tasolla, jossa ei pysty kunnolla erottamaan oikeaa väärästä. Tässä mainitsemisen arvoista on minusta erityisesti medianlukutaidon selvä jako nuorien ja vanhemman sukupolven kesken. Nuoret ovat kasvaneet tietotekniikan kuplassa koko elämänsä, joten heillä on kehittynyt jo nuoresta pitäen kriittinen ote siihen, mitä näkevät tai kuulevat internetissä. Vanhemmalla väestöllä taas on voinut olla vaikeaa sopeutua uuteen, digitaaliseen aikakauteen, jolloin he jäävät useammin misinformaation uhreiksi. Talvivaara kertookin tästä mielipiteensä: ”Mediakriittisyys ja olennaisen, paikkansa pitävän tiedon erottaminen ’kohinasta’ on tärkeää.”

Kaiken kaikkiaan nuorten suhtautuminen tietotekniikkaan on muuttunut vuosien aikana. Enää maailmassa ei selviä faksikoneella ja lankapuhelimeillä, vaan on pakko upottaa itsensä tietotekniiseen avantoon, johon osa nuorista päättää jäädä, kun taas osa juoksee takaisin saunaan. Jos päättää jäädä avantoon, niin tietotekniikan opetus tarjoaa mahdollisuuksia siventää osaamistaan ja aurata tietä tulevaan, tietotekniseen ammattiin. Jos taas palaa kuumuuteen, saa tulevaisuudessa nautiskella tietoteknisistä saavutuksista, vaikkei itse ymmärräkään niiden toimintaa. Jokaisella nuorella on rooli tietotekniikan kehityksessä, ja jokainen päättää, jääkö avantoon, vai suuntaako saunaan. ■

5000

euron raja ylittyi

Tietoala ry:n Insinööriliitolla teettämän työmarkkinatutkimuksen mukaan pääkaupunkiseudulla tietotekniikan palvelualalla työskentelevien keskiarvopalkka viime lokakuussa oli 5185 euroa. Mediaani oli tasan 5000 euroa. Muualla Suomessa palkat olivat noin 500 euroa pienemmät.

	Keskiarvo €/kk	Mediaani €/kk
Kaikki vastaajat	4886 (4619)	4680 (4500)
miehet	5021 (4739)	4812 (4580)
naiset	4534 (4291)	4405 (4192)

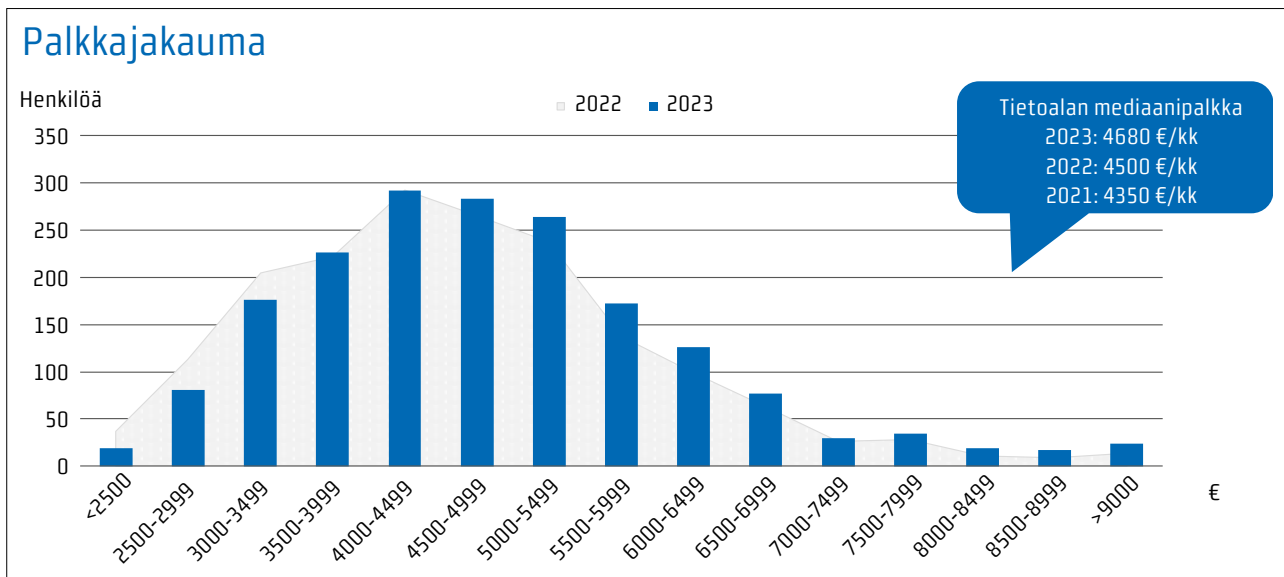
Suluissa vuoden 2022 vastaavat luvut

Lähde: Tietoala TMT 2023

Koko maassa IT-alalla työskentelevien keskiarvopalkka oli tutkimuksen mukaan 4886 euroa ja mediaanipalkka oli 4680 euroa. Keskiarvopalkka nousi 267 euroa (5,8 %) ja mediaanipalkka 180 euroa (4 %) vuoteen 2022 verrattuna.

Miehet saivat hieman naisia paremman korotuksen. Miesten palkankorotusten mediaani oli 232 euroa kuukaudessa, kun se naisilla oli 213 euroa.

Alueelliset erot kaventuvat

Palkkaero pääkaupunkiseudun ja muun Suomen välillä on selvästi kaventunut kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Pääkaupunkiseudun keskiarvopalkka on nyt 569 euroa (12,3 %) ja mediaa-

ni 524 euroa (11,7 %) suurempi kuin muualla Suomessa, kun edellisenä vuonna luvut olivat 676 euroa (14 %) ja 673 euroa (16 %). Palkkakehitys pääkaupunkiseudulla on siis ollut maltillisempaa muuhun maahan verrattuna.

Alue	Keskiarvo eur	Muutos eur	Muutos %	Mediaani	Muutos eur	Muutos %
Pääkaupunkiseutu	5185	201	4,0 %	5000	124	2,5 %
Muu Suomi	4616	305	7,1 %	4476	276	6,6 %
Keski-Suomi	4685	270	6,1 %	4655	233	5,3 %
Häme	4835	291	6,4 %	4600	325	7,6 %
Lounais-Suomi	4626	511	12,4 %	4500	376	9,1 %
Kaakkois-Suomi	4586	284	6,6 %	4423	221	5,3 %
Itä-Suomi	4484	352	8,5 %	4200	122	3,0 %
Pohjois-Suomi	4475	437	10,3 %	4372	272	6,6 %

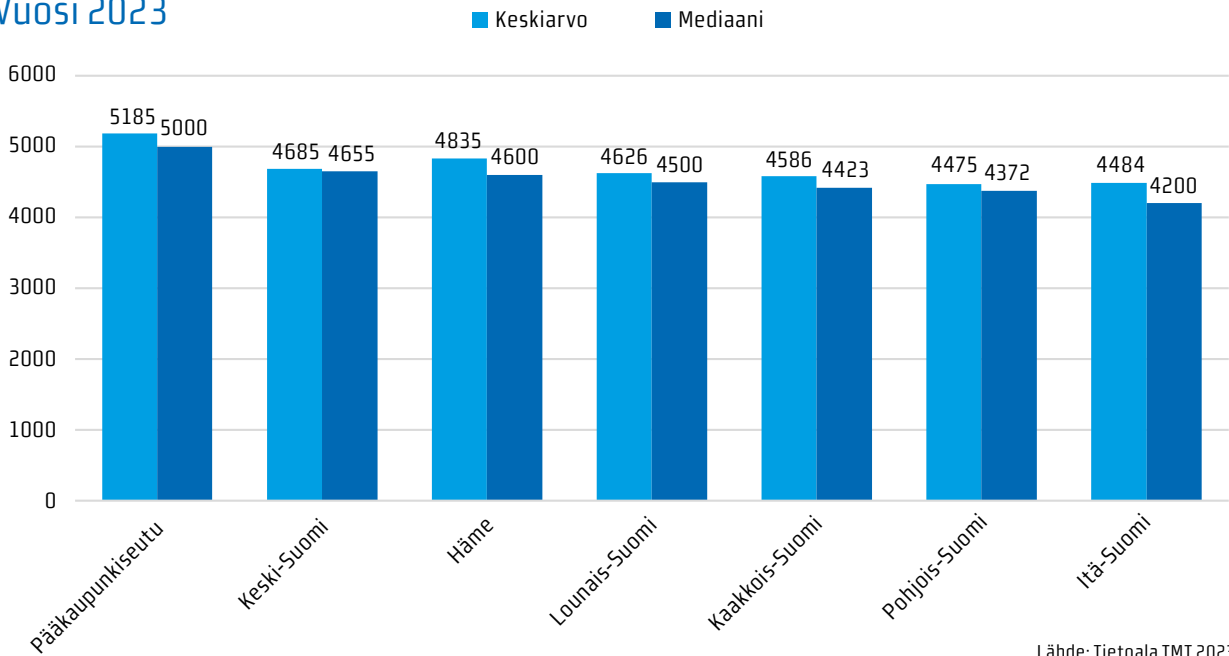
Lähde: Tietoala TMT 2023

Euroina ja suhteellisesti Lounais-Suomen palkat nousivat selvästi eniten ja alue kiilasi palkkavertailussa häntäpästä keskikastiin. Samalla alueellinen palkkahaitari leveni hieman. Vuonna 2022 mediaanipalkka Lounais-Suomessa oli hiuksen hienosti korkeampi kuin keskiarvopalkka. Viime vuonna mediaanipalkka oli puoles-

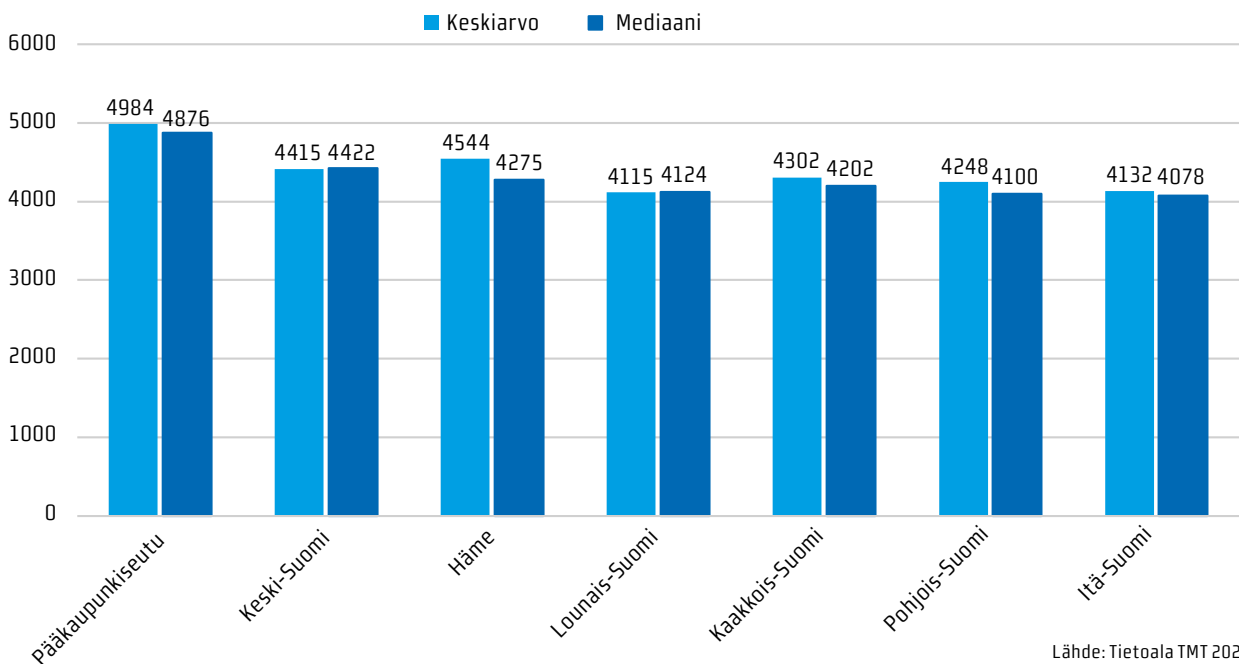
taan oli jäänyt 126 euroa keskiarvopalkkaa alemmaksi. Silti palkkahaitari on vielä selvästi kapeampi kuin Itä-Suomessa (284 euroa) tai Hämeessä (235 euroa).

Pienimmät palkkaerot kahtena edellisenä vuonna ovat olleet Keski-Suomessa.

Vuosi 2023

Vuosi 2022

Yhä useamman palkka nousi

Vastaajista 84 prosenttia ilmoitti palkkansa nousseen vuoden 2023 aikana. Noin 10 prosenttia ilmoitti palkan pysyneen samana ja vain kaksi prosenttia ilmoitti palkkansa laske-
neen.

Viiden vuoden tarkastelujaksolla palkat nousivat viime vuonna selvästi useammalla kuin aiemmin. Esimerkiksi vuonna 2021 palkka oli noussut 73 prosentilla ja pysynyt samana 19 prosentilla vastaajista.

Selvästi suurin syy palkkojen nousuun oli yleiskorotus. Sen kertoi perusteeksi 62 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi useimmin palkkoja korotettiin henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella (25 %) tai paikallisesti sovitulla palkankorotuksella (20 %).

Työpaikan vaihtaminen toi korotuksen 13 prosentille, mutta heillä palkan korotus oli jälleen suurin. Työpaikkaa vaihtaneilla miehillä palkannousu oli keskimäärin 878 euroa ja naisilla 700 euroa.

”Yhä edelleen luullaan, että palkkoihin tehdään lain mukaisia indeksikorotuksia. Palkankorotukset eivät kuitenkaan tule laista, vaan työehtosopimuksista”, muistuttaa Tietoala ry:n puheenjohtaja **Jyrki Kopperi**.

”Arvelenpa, että palkankorotukset olisivat jääneet suuremmalta joukolta saamatta ilman työehtosopimuksia ja että ne olisivat olleet selvästi pienempiä”, Kopperi pohtii.

Tietotekniikan palvelualan työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset noudattivat viime vuonna niin sanottua yleistä linjaa, jossa yleiskorotus oli 3 prosenttia kokonaisuudessaan 4,5 prosentin kustannusvaikutteisesta palkankorotuksesta. Tänä vuonna yleiskorotus oli 1,3 prosenttia ja kustannusvaikutus 2,5 prosenttia. ■

Palkat yrityksen koon mukaan

Henkilöstömäärä Suomessa	Keskiarvo	Mediaani
1-9	4474	4100
10-29	4613	4262
30-99	4904	4700
100-249	4796	4568
250-499	4793	4640
500-999	4860	4710
1000-2999	4939	4790
3000-	5198	4917

Lähde: Tietoala TMT 2023

Tutkimus toteutettiin loka-marraskuussa 2023. Työmarkkinatutkimukseen vastasi lähes 2000 Tietoala ry:n jäsentä sekä tietoalalla työskentelevää insinööriä.

Palkat työehtosopimuksen tehtäväryhmittäin

Tehtäväryhmä	Keskiarvo	Mediaani
myynti	5176	5112
asiakaspalvelu ja -tuki	3959	3856
suunnittelu ja kehitys	4888	4700
projekti- tai järjestelmävastuu	5178	5000
verkko- ja tietoliikennepalvelut	4264	4200
käyttö- ja laitepalvelut	4330	3954
laitteiston ja ohjelmiston ylläpito	4373	4192
hallinto	4483	4140

Teksti: Liisa Yli-Ketola

Konkarit toivovat nuorille ay-intoa

Toiminta on antanut näköalapaikkoja, vaikuttamismahdollisuuksia ja ystäviä

Tietoalan neljä voimahahmoa, hallituksen jäsentä tai sen entisiä puheenjohtajia, Jouko Malinen, Pirkko Venäläinen, Minna Anttonen ja Juha Reinisalo katsovat tässä jutussa sekä taaksepäin että tulevaisuuteen.

Yhteistä heille kaikille on pitkät urat sekä omien työpaikkojensa luottamushenkilöinä että vaikuttajan paikoilla Tietoala-yhdistyksessä. Tärkein viesti heiltä on se, että liittoon kannattaa liittyä etenkin nyt – taustatukea, neuvottelutietoa ja turvaa on tarjolla. Nuoria he varoittavat siitä, että työnantajat voivat vedättää.

Pirkko Venäläiselle oli selvää, että naisten piti taistella päitsi yhdistyksessä myös työpaikoilla päästäkseen eteenpäin.

Pirkko Venäläinen: "Jostain tuli voima ja halu lähteä neuvotteluihin"

– Jäsenmaksu on pieni raha siitä, mitä sillä saa, vakuuttaa 1980-luvulla tietotekniikka-alalle ja nyt jo viitisen vuotta eläkkeellä ollut **Pirkko Venäläinen**, 71.

Hän on huolissaan etenkin nuorista, työpaikoille uusina tulevista ihmisistä. Työehdoissa heitä saatetaan vedättää helposti.

– En usko, että Suomessa työntekijät laajasti ovat niin tyhmiä, että antavat työolojen heikentyä ja sosiaalietuuksien leikkauksien edetä kohtuuttomasti ilman vastarintaa. Ei tässä tilanteessa muu auta, kuin ammattiyhdistystoiminta, Pirkko sanoo.

Nuorena systeemisuunnittelijana PG-yhtiössä työskennellessään hänen eteenpäin tulivat ensimmäiset isot yt- eli yhteistoimintaneuvottelut 1990-luvulla, kun Tietohdas-yhtiö osti yrityksen. Silloin vielä kukaan firmassa ei kuulunut ammattiyhdistykseen, mutta henkilökunta sai valita kaksi edustajaansa neuvotteluihin.

– Minut valittiin toiseksi neuvottelijaksi ja ryhdyin selvittämään, mikä liitto voisi tarjota apua. Selvityksen tuloksena liitettiin ERTOon ja silloiseen ATK-alan Toimihenkilöt ATK-T -yhdistykseen. Sain myös

suurimman osan henkilöstöstä mukaa- ni liiton jäseniksi. Työpaikallani neuvotte- lut olivat todella rankat: alun perin yli 10 henkilöä oli irtisanomisuhan alla. Neuvot- telukokemusta meillä ei juurikaan ollut. Jouduimme käymään työnantajan kanssa kauppaa jäljelle jäävien työsuhteen eduis- ta vastaan irtisanottujen lopullinen mää- rä, Pirkko muistelee.

Hän kuvailee olleensa nuorena peloton asioiden puolesta puhuja.

– Tulen työläiskodista, ja liittoon kuulu- minen, heikompien puolustaminen ja työ- olojen edistäminen ovat olleet minulle aina itsestäänselvyksiä. Jostain tuli voima ja halu lähteä neuvotteluihin ja niiden pe- rässä yhdistyksen hallitukseenkin muuta- man vuoden kuluttua.

Pirkko Venäläinen on esimerkki naisesta, joka asettui ehdolle myös yhdistyksen hallitukseen ja pääsi äänestyksen kaut- ta varajäseneksi. Naisia oli tuolloin ATK-T:n hallituksessa vain kaksi tai kolme. ”Se oli sitä aikaa”, Pirkko summaa nyt.

Selvää hänelle oli, että naisten piti tais- tella paitsi yhdistyksessä myös työpaikoil- la päästäkseen eteenpäin.

Yhdistyksen hallituksessa Pirkko ilmoiti, että haluaa oman tehtävänsä hallituk- sessa. Niinpä hänet omien sanojensa mu- kaan ”kelpuutettiin” sihteeriksi – aluksi jälleen äänestyksen kautta.

Työntäyteisiä hallitusvuosia Tietoalan toimihenkilöissä ja sittemmin Tietoala ry:ssä hänelle kertyi 23 vuotta.

Ajanjaksoon mahtui saavutuksina ja muutoksina esimerkiksi alan 1990-luvul- la iso palkkausjärjestelmän muutos, yleis- sitovuuden saaminen ja Toimihenkilöliit- to ERTOsta akavalaiseen Insinööriliittoon siirtyminen.

– Välillä tuntui, että työpaikalla oli isoja vääntöjä koko ajan. Useampi yrityskauppa ja omistajien vaihdokset aiheuttivat isoja muutoksia ja irtisanomisia. Tehtäväkohtai- seen palkkaan siirtyminen vaati neuvotte- luja siitä, miten työt luokitellaan. Yhdistyk- sestä sain vertaistukea niinäkin aikoi- na, kun piti öitä valvoa ja työpaikalla kuuli

ikäviäkin nimitteilyä. Yhteenotot työn- antajan kanssa eivät kuitenkaan koskaan menneet henkilökohtaisuuksiin, vaan oma urakehitys oli luottamustehtävistä huoli- matta mielestäni ihan ok.

Pirkko Venäläinen katsoo valtakunnallis- ta nykytilannetta surullisena.

Kuin vahingossa hän päätyi hiljattain keskelle Akavan mielenilmausta Helsin- gissä ja asioita kuunneltuaan tajusi, mi- ten samoista asioista on taisteltu vuosikymmeniä, ja nyt ollaan menossa surkeaan suuntaan.

– Palkaton sairauslomapäivä, esimer- kiksi, on ikävä juttu sekä työnantajalle et- tä työntekijöille, koska avokonttoreissa taudit leviävät ja nyt ajetaan ihmisiä sai- raina työpaikoille. Työpaikoilla sopimises- sa pitäisi oikeasti olla henkilöt, joilla on mandaatti, suoja ja koulutus neuvottelu- jen varalta. Muutenhan se on pahimmil- laan puhdasta sanelua työnantajan puolel- ta, Venäläinen muistuttaa.

35 v juh latoimikunta

Yhdistyksen 35-vuotisjuh latoimikuntaan kuuluivat **Riikka Kuivala** ERTOsta sekä hallituksen jäsenet **Pirkko Venäläinen**, **Minna Anttonen** ja **Jouko Malinen**.

ATK-T:n perustajajäsen **Alpo Salonen** yhdistyksen 35-vuotisjuhlassa 24.10.2009.

*Yhdistyksen entinen puheenjohtaja, aktiivisesti suunnistusta harrastava **Jouko Malinen** vertaa ay-toimintaa kestävyysurheiluun: Molemmissa pitää olla tavoite.*

Jouko Malinen: "Työntekijöiden vastapainoa tarvitaan"

Tietoala ry:n pitkäaikainen puheenjohtaja, Insinööriliiton edunvalvontapäällikkö ja nyt eläkkeellä aktiivisesti suunnistusta harrastava **Jouko Malinen**, 67, muistuttaa, että tarvitaan työntekijöiden vastapainoa, jottei alalla ajauduta työnantajien saneluun.

Jouko Malisesta kollegat sanovat, että ilman häntä Tietoala ry ei olisi itsenäinen työehtosopimusosapuoli.

Nykykehitys ammattiyhdistystoiminnassa laajasti ottaen näyttää Joukosta huolestuttavalta. Palkansaajien kolme keskusjärjestöä ei löydä kunnan yhteistyötä, vaikka työnantajat tiivistivät omaansa koko ajan.

– Pitäisi olla myös aitoa keskustelua työnantajien ja työntekijöiden välillä, hän korostaa.

Ay-toiminnan hän näkee samanlaisena kuin kestävyysurheiluun. Tarvitaan tavoite,

jota kohti aletaan valmistautua ja työskennellä.

Kaikissa yrityksissä ei suinkaan ole osaamista, aikaa eikä lain tuntemusta riittävästi omien työehtosopimusten laatimiseksi.

– Toivon, että jatkossakin työntekijät olisivat tietoisia ja kiinnostuneita omista oikeuksistaan.

It-alalle Jouko päätyi kaverin suosituksista. Oikeustieteen opinnot saivat jäädä haaveeksi, kun 1980-luvulla tulevaisuuden alana ollut informaatioteknologia vei hänet mennessään.

Alkuun Malinen työskenteli PTK-Tietokeskuksessa, joka monien vaiheiden kautta on nyt CGI.

– Minua ay-toiminta oli kiinnostanut aina. Alkuun olin ujo, mutta halusin mukaan toimintaan. Muutamassa vuodessa tulin valituksi luottamusmieheksi, pääluottamusmieheksi ja siitä vähitellen yhdistyksen ja liiton hommiin.

Samaan aikaan alan firmat kasvoivat ja alettiin tehdä talokohtaisia työehtosopimuksia. Myöhemmin alan suurimpien työpaikkojen ammattiyhdistykset liittyivät

ERTOon. Siirryttiin yhden työehtosopimuksen piiriin ja saatiin sille yleisittovuus.

Toiminta Tietoala ry:ksi muuttuneessa yhdistyksessä oli Malisesta alusta saakka mielekästä: asioita saatiin aikaiseksi. Alalle ja ammattiyhdistykselle tarvittiin ja saatiin näkyvyyttä, minkä ansiosta moni myös liittyi jäseneksi.

Vuonna 2010 ERTO kävi liittona neuvotteluita siirtymisestä Akavaan. Sen kariuttua tietoala jatkoi Malisen johdolla itsenäisesti neuvotteluita.

Hajanaisesta ERTOsta haluttiin siirtyä sellaiseen liittoon, josta olisi alan ihmisille enemmän hyötyä. Insinööriliitto tuntui kodilta.

Siellä Tietoalan solmimaa sopimusta tervehdittiin ilolla parhaana sopimuksena, minkä he ikinä olivat nähneet – ja se myös toimi esimerkkinä muille aloille.

– Oli hienoa saada koko it-ala samaan keskusjärjestöön.

Ammattiyhdistyksen avaintehtävänä on edunvalvonta, mutta sen rinnalla ovat koko ajan kulkeneet alasta tiedottaminen ja vapaa-ajan toiminta.

*Huhtikuussa 2007 muistitikku oli vielä jotain uutta. Kuvassa puheenjohtaja **Jouko Malinen** näyttää, miten muistitikku lukitaan ja lukitus avataan.*

Minna Anttonen sanoo, että hänellä on edelleen it-työntekijän identiteetti ja hän on omiensa joukossa tietöalan ihmisten kanssa.

Minna Anttonen:
"Tykkään neuvotteluista ja osaan sen homman"

Insinööriliiton työehtoasiantuntijana työskentelevä **Minna Anttonen**, 60, oli avainhenkilö, kun Tietoala ry tuli osaksi Insinööriliittoa vuonna 2011.

– Liityin itse ERTOon vuonna 2003, kun työpaikallani SysOpenissa alkoivat yt-neuvottelut. Liitosta hain ja sain ennen kaikkea neuvotteluoppia, Minna muistelee.

Hän oli myös kiinnostunut yhteisestä toiminnasta ja oli jo tottunut tekemään työnantajalle ehdotuksia esimerkiksi työsuhte-etuihin liittyen. Pienen firman yt-neuvotteluista hän selvisi hyvin, ja alansa harvinaisena naisluottamushenkilönä Anna-lehtikin halusi tuolloin haastatella Minnaa. Ala sai huomiota ja yhdistys jäseniä.

Minna Anttonen ja Jouko Malinen
Henkilöstöedustajien neuvottelupäivillä
24.4.2007.

Ohjelmistoyritys SysOpenin ilmoittaessa, että se ostaa Novo Groupin, henkilöstöedustajille tuli jälleen mietittävä.

Ammattiliitto ERTOsta pidettiin hyvin yhteyttä ja luottamusmiehet tutustuivat toisiinsa. Tuolloin Novo Groupin pääluottamusmies Jouko Malinen pyysi Minnaa Tietoalan hallitukseen.

– Sitä kautta työehtosopimus ja edunvalvonta alkoivat kiinnostaa entistä enemmän. Pureuduin niihin ja myös viestintään.

Samalla yhdistyksessä virisi henki, että emoliitto ERTO ei enää riittävän hyvin vastannut tietotekniikka-alan jäsenkunnan tarpeisiin, ja jäsenmaksurahaa tuntui valuvan muille toimialoille.

– Varsin positiivisesti Insinööriliittoon siirtyminen jäsenkunnassa otettiin. Sitä oli helppo perustella, vaikka insinöörejä jäsenistämme oli vain 15 prosenttia. Datanoimia oli enemmän, itsekin datanomin tutkinnon suorittanut Anttonen kertoo.

Töissä Anttonen jatkoi SysOpenissa, joka osteli yrityksiä ja käynnisti yhteistointaneuvotteluja.

– Kahdeksan kertaa vaihtui palkanmaksaja, vaikka minä en vaihtanut yritystä. Lopulta Digiasta lähdin Insinööriliittoon. Sitä

ennen valitettavan tutuiksi tulivat yt-menettelyt, niihin lopulta väsyin ja otin tarjotun työpaikan vastaan.

Minna Anttonen pitää siirtymänsä Insinööriliiton palvelukseen luontevana jatkona sille, että oli jo tehnyt selvitystyötä Tietoalan siirtymisestä Insinööriliittoon.

– Tykkään neuvotteluista ja osaan sen homman. Nautin siitä, kun voin auttaa henkilöstöedustajia. Minulla on it-työntekijän identiteetti, ja tunnen olevani omieni joukossa tietöalan ihmisten kanssa, Minna sanoo.

Hän ei suoralta kädeltä tyrmää yrityskohtaisia työehtosopimuksia, vaan rohkaisee luottamushenkilöitä menemään neuvottelupöytiin ja esittämään omia ehdotuksiaan, esimerkiksi eduista ja työaika-joustoista.

Parhailtaan, kun ajat ovat it-alalla vaikeita, monet liittyvät liittoon, muistuttaa Minna.

– Jäsenmäärissä meillä on jo kolmas voimakkaamman kasvun vuosi. Kun liittoon liitytään, myös yhteydenottoja tulee välittömästi. Niistä kuuluu se, ettei omia oikeuksia aina tunneta.

Pitkän luottamusmiehen uran tehnyt ja yhdistyksen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toiminut **Juha Reinisalo** on vahvasti yleissitovuuden kannattaja

Juha Reinisalo: "Oma roolini on ollut puolustaa työntekijöitä"

1980-luvun lopulla Jyväskylässä it-alan vakituisen työpaikan saanut **Juha Reinisalo**, 64, liittyi tietualan ammattiliittoon silloin, kun emoliittona oli vielä Toimihenkilöliitto ERTO.

– Ay-toimintaan liittyy varmasti perhe-taustani. Vakituisen työpaikan myötä oli luontevaa liittyä ammattiliittoon. 1990-luvun alussa firmakauppojen myötä toiminta työpaikalla aktivoitui, ja itse pääsin osallistumaan liittotason toimintaan, Juha muistelee.

– Samalla alkoi urani luottamusmiehenä ja on jatkunut aina tämän vuoden kevääseen asti.

Tuolloin lamavuodet tulivat silmille, ihmisiä irtisanottiin eikä joidenkin katkerointimista voitu välttää.

Myös silloin, aivan kuten nyt, liittoon liittymisten määrä suorastaan räjähti. Yhdessä vuodessa jäsenmäärä kasvoi 80 prosentilla, toisena vuotena reilut 20 prosenttia. Samanlainen kasvupiikki tapahtui 2000-luvun alussa.

– Toki moni liittyi liittoon siksi, että työtömyydessään pääsi samalla. Kaikin puolin kaivattiin tukea ja turvaa. Työehtosopimusten yleissitovuuden puuttuessa osa jäi pelkästään lain suojan varaan. Suurin osa alan työntekijöistä oli TES:n ulkopuolella, kunnes yleissitovuus saavutettiin vuonna 2003. Tällä oli merkittävä vaikutus työntekijöiden työehtoihin koko alaa koskien.

Ettei kukaan jäisi yksin

Juha on ollut yleissitovuuden kannattaja, koska se takaa kaikille samanlaiset toimintaedellytykset työpaikoilla. Yleisistova TES myös antoi selkärangan luottamusmiehille työpaikoilla. Se kuitenkin menetettiin muutama vuosi sitten.

– Nyt valtakunnallisesti ajetaan järjestelmän romuttamista. Varmasti järjestäytymättömien yritysten ajama paikallinen sopiminen tietää sitä, että asiat vaihtelevat rajusti eri yrityksissä. Osassa työpaikoista on totuttu neuvottelemaan, toisissa ei. Eivät kaikki työntekijöosapuoletkaan pärjää neuvotteluissa, ellei heillä ole turvattua asemaa, Juha Reinisalo murehtii.

Hän on huolissaan siitä, miten vähän oppilaitoksissa annetaan ay-tietoutta. Siksi tätä työtä ei osata arvostaa, koska ei tiedetä, miten paljon hyviä asioita työntekijöiden puolesta on saatu aikaan aikojen kuluessa.

Vuosien ja vuosikymmenten luottamusmiehenä kokemus on jättänyt Juha Reinisalon muistiin niitä hetkiä, jolloin muutoksen neuvottelut ovat koskettaneet etenkin perheellisiä ja velallisia ihmisiä tosi pahasti.

– Oma roolini on ollut puolustaa työntekijöitä ja heille päin sanoa aina siitä, ettei asia johdu heistä, siis irtisanotuista. Kyse on työnantajan näkemyksestä taloudellisesta ja tuotannollisesta tilanteesta yhtiössä. Tärkeätä on, ettei noina hetkinä kukaan jäisi yksin. Apua on järjestettävissä liiton ja työterveyden kautta. ■

Kansanedustaja, tietotekniikan journalisti ja tutkija **Jyrki Kasvi** oli yksi yhdistyksen 35-vuotisjuhlien juhlapuhujista. Hänen puheensa otsikko oli Mielenkiintoisia aikoja.

Kohti älykkäämpää ja yhteydessä olevampaa maailmaa

Teksti: Jari Nevalainen

Tietotekniikan kehitys jatkuu kiihtyvällä tahdilla, ja tulevaisuudessa odotetaan useita merkittäviä kehityssuuntia, jotka muokkaavat tapaa, jolla vuorovaikutamme teknologian kanssa. Olemme tulleet pitkän matkan magneettinauhoista ja reikäkorteista tilanteeseen, jossa tietotekniikka on osa lähes kaikkea mitä teemme. Ilman tietotekniikkaa on käytännössä mahdotonta tulla toimeen, halusipa sitä tai ei. Tässä artikkelissa tarkastelemme keskeisiä tietotekniikan kehityssuuntia ja niiden vaikutuksia tulevaisuuden maailmaan.

Älykkäät järjestelmät

Tekoälyn ja koneoppimisen kehitys on ollut merkittävää viime vuosina, ja tulevaisuudessa odotetaan tämän trendin jatkuvan. Älykkäät järjestelmät, jotka pystyvät oppimaan ja sopeutumaan ympäristöönsä, mahdollistavat uusia sovelluksia monilla aloilla. Professori **Hannu Toivonen** toteaa kirjassaan ”Mitä tekoäly on” hyvän tekoälyn määritelmäksi seuraavaa: ”Hyvä tekoäly lisää hyvinvointia, oikeudenmukaisuutta ja ihmisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämäänsä.”

Esimerkiksi terveydenhuollossa tekoäly voi auttaa diagnoosien tekemisessä ja potilaiden hoidossa ennakoivan analytiikan avulla. Teollisuudessa koneoppiminen voi optimoida tuotantoprosesseja ja parantaa tehokkuutta. Asiakaspalvelussa

tekoälyavusteiset chatbotit voivat tarjota nopeaa ja henkilökohtaista palvelua.

Teköälykehitys tulee haastamaan nykyiset toimintamallit ja muuttamaan myös tietotekniikan parissa työskentelevien toimikuvia. Se mitä aiemmin tehtiin käsin koodaamalla, voidaan jo nyt antaa tekoälyn tehtäväksi. Ratkaisun validointi jää kuitenkin edelleen ohjelmoijan keskeiseksi tehtäväksi.

Julkisuudessa on esitetty väitteitä, että kokonaiset ammattialat tulevat tulevaisuudessa katoamaan. Tämä on toki mahdollista, näin on tapahtunut kautta historia. Esimerkiksi perinteisen sepän ammattia harjoitetaan nykyisin enää vain hyvin harvoissa paikoissa mutta tämä ei tarkoita, että meillä olisi tuhansia työttömiä seppiä odottamassa työmahdollisuuksia. Teknologian kehittyessä on avautunut uusia työtilaisuuksia joihin alalla työskentelevät ovat siirtyneet. Näin tulee tapahtumaan myös tietotekniikan osalta.

Tästä päästäänkin siihen, mikä rooli ihmisillä on tekoälyn kehityksessä. Tuleeko tekoäly sivuuttamaan ihmiset? Tähän kysymykseen Toivonen vastaa kirjassaan seuraavasti: ”Ihmiselle helppoja mutta tekoällylle vaikeita tehtäviä ovat sellaiset, jotka edellyttävät kulttuurin, kielen, sosiaalisten suhteiden tai tunteiden ymmärtämistä.”

Esineiden Internet (IoT): Yhteydessä kaikkeen

Esineiden internet (IoT) on toinen merkittävä tietotekninen kehityssuunta, joka kasvattaa merkitystään tulevaisuudessa. Yhä useammat laitteet ja järjestelmät liitetään internetiin, mikä mahdollistaa älykäsikäiden ja autonomisten järjestelmien kehittämisen.

Älykodit ovat yksi esimerkki IoT:n sovellusalueesta, jossa kodin eri laitteet ja järjestelmät voivat kommunikoida keskenään ja reagoida älykkäästi asukkaiden tarpeisiin. Teollisuuden IoT-ratkaisut taas voivat optimoida tuotantolinjoja ja vähentää häiriöitä ennakoivan kunnossapidon avulla.

Nopeampaa ja luotettavampaa tiedonsiirtoa

5G-verkkojen laajamittainen käyttöönotto mahdollistaa nopeamman ja luotettavamman langattoman tiedonsiirron. Tämä avaa ovia uusille sovelluksille ja palveluille, jotka vaativat suurta tiedonsiirtonopeutta ja pienen viiveen.

Esimerkiksi lisätyn todellisuuden (AR) ja virtuaalitodellisuuden (VR) sovellukset hyötyvät 5G-verkkojen tarjoamasta suuremmasta kaistanleveydestä ja alhaisemmasta viiveestä. Autonomiset ajoneuvot voivat hyödyntää 5G-verkkoja reaaliaikaiseen tiedonvaihtoon ja toimintaohjeiden saamiseen.

5G verkkoihin on liitetty paikoitellen voimakastakin vastusta, ja epäluulo 5G verkkojen turvallisuudesta on johtanut jopa verkkojen vandalisointiin. Näille ”turvallisuuksuhkille” ei kuitenkaan ole löytynyt mitään tieteellistä näyttöä ja Suomessa tilanne on sikälikin hyvä, meillä on kattava valvonta mm STUK:n toimesta.

Laskentatehon läpimurto

Kvanttitietokoneiden kehitys on vielä varhaisessa vaiheessa, mutta niiden potentiaali on valtava. Kvanttitietokoneet voivat ratkaista laskennallisesti vaikeita ongelmia huomattavasti nopeammin kuin perinteiset tietokoneet.

Esimerkiksi lääketieteellisessä tutkimuksessa kvanttitietokoneet voivat auttaa kehittämään parempia lääkeaineita ja ymmärtämään taudinaiheuttajien rakennetta paremmin. Finanssialalla kvanttitietokoneet voivat optimoida sijoitusstrategioita ja riskienhallintaa.

Kvanttitekniologia tuo tullessaan uudellaisia haasteita kuten tietoturvaan ja yksityisyyteen liittyvät kysymykset. Massiivinen laskentateho haastaakin nykyiset salausteknologiat ja luo näin uutta kenttää tietoturvan kehittämiseksi.

Tulevaisuuden tietotyöntekijä

Professori Hannu Toivonen näkee koulutuksen tietotekniikan keskiössä myös tulevaisuudessa. Huolimatta merkittävästä

edistyksestä tekoälyn kehittämisessä, Toivonen näkee myös selkeän tarpeen ihmisten toiminnalle. – Kun jatkossakin tarvitaan ohjelmointitaitoisia ihmisiä, voitaisiin tässä hyödyntää ihmisiä, joilla on monipuolinen tausta. Esimerkiksi tästä on humanistien mukaan ottaminen ohjelmistokehitykseen, linjaa Toivonen.

Se, mikä oli aiemmin raakaa ”numeron murskausta” on muuttumassa enemmän kielimallien rakentamiseksi ja tekoälyn opetusaineistojen koostamiseksi. Tästä päästään nimenomaan näkemykseen, jota Toivonenkin alleviivaa: ”Tietojenkäsittelyala on perinteisesti ollut miesvoittoinen. Monitieteisten ohjelmien kautta voisimme tavoittaa eri tavoin suuntautuneita henkilöitä ja saada alalle myös enemmän naisia.”

Helsingin Yliopistossa on havahduttu jo aikaa sitten tietotekniikan osaajapulaan ja muuttuviin teknologiatarpeisiin. Tietojenkäsittelytiede on onneksi pysynyt opiskelijoiden suosiossa ja hakijoita on riittänyt, ainakin tähän asti. Toivonen näkee kuitenkin huolestuttavana sen, että opiskelijarekrytointipohja uhkaa kaventua. Alalle tarvitaan monenlaisia ihmisiä, myös niille joille tietojenkäsittely ei ole ykkösvaihtoehto.

– Ideaalihan olisi, että tietojenkäsittelytieteen opiskelijoilla olisi monipuolisempi pohjakoulutus, summaa Toivonen.

Yhtenä ratkaisuna opiskelija-aineksen monipuolistamisessa Toivonen avaa Helsingin Yliopiston hanketta, jossa avoimen väylän kautta on mahdollista saada opiskelupaikka yliopistoon.

– Otamme opiskelijoita verkkokurssisuoritusten perusteella. Tämä toimii hyvin, saamme opiskelijoita hyvin erilaisilla taustoilla, toteaa Toivonen

Kohti älykkäämpää ja yhteydessä olevampaa tulevaisuutta

Tietotekniikan kehityssuunnat tulevaisuudessa ovat vahvasti suuntautuneet kohti älykkäämpää ja yhteydessä olevampaa maailmaa. Tekoälyn, IoT:n, 5G-verkkojen ja kvanttitietokoneiden kehitys mahdollistaa uusia innovaatioita ja sovelluksia monilla eri aloilla.

Tietotekniikka tulee jatkossakin olemaan entistä keskeisempi osa meidän jokaisen arkipäivää. Tämä tarkoittaa väistämättä myös sitä, että ala tulee jatkossakin työllistämään entistä enemmän ihmisiä, huolimatta uusien teknologioiden tuomisista muutoksista. Olennaista kenties on tiedostaa muutoksen nopeus ja sen asettamat haasteet alalle. ■

Lainaukset: Hannu Toivonen, Mitä tekoäly on? (Teos, 2023)

Mitä tekoäly on?

Hannu Toivonen (Teos, 2023)

Teksti: Jari Nevalainen

”Tekoäly on kaikkialla ympärillämme mutta mitä se oikein on? Mihin se perustuu? Miten tekoäly vaikuttaa meihin? Voiko tekoäly poistaa syrjinnän? Voiko se tehdä parempia päätöksiä kuin ihmiset? Voiko tietokoneohjelma olla älykäs luova tai tietoinen?”

Nämä ovat mm kysymyksiä, joita Helsingin Yliopiston Tietojenkäsittelytieteen professori **Hannu Toivonen** tekee vuonna 2023 ilmestyneessä kirjassaan ”Mitä tekoäly on?” (Teos 2023)

Toivonen on koostanut tekoälyä käsittelevän perusteoksen, jossa hän vastaa sataan kysymykseen tekoälystä. Nämä kysymykset liikkuvat aiheesta toiseen, mutta kirjan punainen lanka pysyy kuitenkin koko ajan selvänä; Toivonen pyrkii hahmottamaan ja kuvaamaan tekoälyn tämänhetkistä tilannetta hyvin kansantajuisesti ja ymmärrettävästi. Kirja ei uppoudu syvälle teknologiaan, vaan kirjoittaja pohtii tekoälyyn liittyviä kysymyksiä helpotajuisesti.

Kirjan rakenne on jo sinällään kiinnostava; jokainen näistä esitetystä 100 kysymyksestä muodostaa oman, pienen kokonaisuuden. Kirjaa ei siis tarvitse lukea järjestyksessä alusta loppuun vaan asioista voi hyppiä toiseen ja aloittaa lukemisen mistä haluaa. Tämän tyypinen esitys palvelee nimenomaan teoksessa, jossa yritetään kuvata tekoälyä; kirjan lukeminen muistuttaa webin selailusta asiasta toiseen siirtymisineen ja mahdollisuuksina hypätä saman tien toiseen näkökulmaan. Yksi hauska ja nimenomaan tekoälyn käyttöön liittyvä yksityiskohta löytyy jo sisällysluettelosta; Toivonen esittää saman kysymyksen ”Mitä tekoäly on?” useampaan kertaan. Vastaus on aina erilainen, kuten olettaa saattaa.

Kirja on hyvä perehdytys tekoälyn peruskysymyksiin ja osaltaan purkaa mystiikkaa, joka tekoälyn ympärille on syntynyt. Tämän lukemalla on helppo aloittaa matka tekoälyn parissa tai tajuta se, että matka alkoi jo kauan aikaa sitten. ■

Työelämän muutokset – mitä on odotettavissa?

Teksti: Natasha Nurmi

Maan hallituksen hallitusohjelmaan perustuvat esitykset työ- ja työttömyysturvalainsäädännön muuttamisesta ovat talven ja kevään aikana olleet kuuma puheenaihe. Ne ovat myös olleet osasyynä sille, että osa työntekijäliitoista on ollut poliittisissa lakoissa. Tässä kirjoituksessa keskitytään muihin kuin työttömyysturvaan suunniteltuihin muutoksiin. (Työttömyysturvaan jo toteutetuista ja suunnitelluista muutoksista oli kirjoitus Tietoa 2/2023 -lehdessä.)

Ajankohtaista on niin sanottujen lakkoilakien käsittely. Hallitus on esittänyt työrauhan rikkomisesta tuomittavien sakkokojen korottamista, suhteettomien myötätuntotaistelujen rajoittamista sekä enimmäiskestoja poliittisille lakoille. Näitä esityksiä on perusteltu kansantaloudellisilla argumenteilla, muun muassa Suomen kilpailukyyn parantamisella.

Työntekijäliitot ovat esittäneet useita kriittisiä puheenvuoroja liittyen lakko-oikeuden rajoittamiseen sekä valtakunnansovittelijan antaman

sovintoesityksen sitomista niin sanottuun yleiseen linjaan.

Hallitus on esittänyt tavoitteekseen paikallisen sopimisen lisäämisen yrityksissä. Jatkossa myös työnantajakohtaisella työehtosopimuksella voisi sopia toisin niistä asioista, joista nykyisin voi sopia vain valtakunnallisella työehtosopimuksella.

Lisäksi työntekijöitä edustavana sopijapuolena voisi olla myös valtakunnallisen työntekijäyhdistyksen jäsenyhdistys. Työlainsäädännöstä myös poistettaisiin paikallisen sopimisen kiellot, jotka koskevat järjestäytymättömiä, yleissitovaa työehtosopimusta noudattavia yrityksiä. Tiettyissä tilanteissa olisi vastaisuudessa mahdollista, että paikallisen sopimuksen solmisi luottamusvaltuutettu tai henkilöstö. Ilman niin sanottua luottamusmieslukkoa henkilöstön enemmistö voisi siis kannattaa työehtoja heikentävää paikallista sopimusta. Palkansaajat ovat kritisoineet esitystä muun muassa sillä perusteella, että on lähtökohtaisesti henkilöstön

kannalta parempi, että paikallisen sopimuksen solmijaosapuolena on liiton tukema ja tehtävään koulutuksen saanut luottamusmies.

Keskustelua ovat herättäneet myös eräät muut työeläinsäädännön muutos-hankeet, joista osaa ollaan edistämässä. Esimerkiksi sairausajan palkkaa on ehdotettu muutettavaksi siten, että ensimmäinen sairauspoissaolopäivä on omavastuupäivä, jolta työnantajalla ei ole velvollisuutta maksaa palkkaa. Tässä tulee ottaa huomioon se, että esityksen mukaan palkka on maksettava myös ensimmäiseltä sairauspäivältä, jos työehto- tai työehtosopimuksessa on näin sovittu.

On selvää, että keskustelu ehdotetuista muutoksista työeläinsäädäntöön jatkuu. Tulevaisuus näyttää, minkälaisia esityksiä on luvassa – ja miten niihin vastataan. ■

Teksti: Jaana Diakite ja Tero Hakanen

Eläinten turvasatama

Eläinten hyvinvointi on ollut Janninan sydäntä lähellä lapsuudesta lähtien ja hänen kodissansa on tila monenlaisille kodinvaihtajalle ja muutamalle ostetullekin.

alun perin Janninan tyttären ratsastuskäyttöön. Romeon ja sen kaveri Rambo, 20-vuotias sinisilmäinen amerikan miniatyyriponi, tuovat talliin omat persoonallisuutensa. Kodinvaihtaja Irma, 14-vuotias aasi, kaipaisi aasikaveria, mutta viihtyy toistaiseksi ponien seurassa.

Eläinten väliset suhteet ovat joskus haastavia. Hevoset erityisesti vaativat huolellista laumadynamiikan hallintaa, sillä tamma aiheuttaa konflikteja ja Connor yrittää ottaa johtajan roolin. Koirat ja kissa sen sijaan tulevat hyvin keskenään toimeen.

Janninan ajatuksena on tarjota näille eläimille loppuelämän koti, paikka, jossa ne voivat elää turvallisesti ja onnellisesti. Aiemmin Janninalla on ollut myös pupuja. Hän on harkinnut myös lampaiden hankkimista, sillä lampaanvillan käsittely, langan teko ja huovutus ovat taitoja, joita hän haluaisi hyödyntää.

Eläinten tarpeet ovat Janninalla aina etusijalla. Talvela tallissa on kantoveden vuoro, sillä hevosille on tärkeää, että ne saavat juoda riittävästi – keskimäärin 40 litraa päivässä. Jokainen eläin on tarina itsessään, ja niiden hyvinvointi on Janninalle sydämen asia: ”Tämä on elämäntapa, joka vaatii paljon, mutta antaa vielä enemmän”. ■

Neljä koiraa päätynyt Janninan kotiin erilaisista elämäntilanteista. Bertta, 4-vuotias bernhardilainen, joutui vaihtamaan kotia alkuperäisen perheen allergian vuoksi. Frieda, 2-vuotias pieni kiinanharjakoiraa, pelastettiin Ukrainasta pommituksista. Laki, 10-vuotias sekarotuinen, tuli Janninan luokse, kun sen omistaja sairastui dementiaan eikä sille löytynyt muuta kotia. Ringo, 8-vuotias, oli alkoholisoituneen miehen lemmikki, joka tarvitsi uuden kodin. Koirien seurana asuu 11-vuotias kissa Lilli, joka myös kodinvaihtaja.

Upea valkoinen Jabato, 15-vuotias espanjalainen pre-hevonen, on Janninan unelmien hevonen. Jabato oli sairas, kun Janninan osti sen, mutta on toipunut sairaudesta ja on nyt osa neljän hevosen laumaa. Laumaan kuuluvat kodinvaihtajina Tähdenniika, 20-vuotias tamma, Toope, teurasauton välttänyt hevonen, ja Connor, 18-vuotias estehevonen.

Pienempiä kaviollisia asukkaita ei sovi unohtaa. Romeo, 26-vuotias Knabstrup -poni on kotieläimistä vanhin ja ostettu

Jannina Potrykus, 39-vuotias myyntineuvottelija Ropo Capitalilta. Hänen työuransa alkoi McDonaldsilla. Siellä tulivat tutuksi ruoan tekeminen ja myyntityön alkeet, kun työtehtäviin kuuluivat sekä ruoan valmistaminen että tilausten ja maksujen vastaanottaminen.

McDonaldsin jälkeen työkokemusta on tullut sisälähetinä Kustannus-osakeyhtiö Otavalla, Yliopiston Apteekissa toimistoassistenttina ja Onelift yrityksessä laskuttajana. Ennen Ropo Capitalille siirtymistä myyntineuvottelijan työ tuli tutuksi Nets Finland Oy:llä. Janninan nykyinen työpaikka sijaitsee Porvoossa, mutta käytännössä Jannina tekee etätöitä.

Jannina on myös luottamushenkilö. Tehtävään hän sai kimmokkeen luottamushenkilöroolissa toimineen henkilön perehdyttämänä. Perehdyttäminen on hyvin usein ensisijainen tapa perehtyä luottamushenkilön tehtävään. Jannina haluaa auttaa eläköitymässä olevia eläimiä, samoin hän haluaa auttaa ihmisiä. Auttaminen onkin erittäin tärkeä piirre luottamushenkilön työssä.

Jokaisessa työssä on haastavia tilanteita, niin luottamushenkilötehtävässäänkin: Yt-neuvottelut, ovat Janninan mielestä haastavia aina. Asioista voi kuitenkin ottaa selvää, ja kun valmistautuu kunnolla niin neuvottelusta selviää kunnialla. Tulevaisuudessa Jannina haluaakin ehdottomasti vielä enemmän kasvattaa itsevarmuutta ottamalla asioista selvää vielä entistä enemmän.

Jannina on myös perheenäiti. Hänellä on kolme lasta. Normaalit perheaskareet pitää vielä tehdä eläinhoidon lisäksi. Lisäksi hänen vanhin tyttärensä pelaa koripalloa Lahdessa ja harrastuksiin pitää myös aina kuljettaa paikan päälle, koska matkaa tulee paljon eivätkä kulkuyhteydet aina ole parhaat mahdolliset. Jannina harrastaa myös neulahuovutusta. Neulahuovutuksessa voi käyttää vanhoja materiaaleja uudelleen. Siinä voi kehittää luovuuttaan, kun suunnittelee ja toteuttaa erilaisia eläinhahmoja.

Jannina kuvailee itseään sanoilla: sinnikäs, huumorintajuinen, eläinrakas. Nämä luonteenpiirteet ovat helposti havaittavissa, kun haastattelua teen. Tunnelma on rauhallinen ja leppoisa. Ainoastaan eläinten äänet välillä kuuluvat keskustelumme lomassa. Vierailun aikana on vielä alkukevät, vielä ei ole paarmoja eikä karpäsiä. Janninan mielestä karpäset ja paarmat ovat paras kesässä. Ne kuuluvat ehdottomasti myös tänne tilalle.

Janninalla on organisointikykyä hoitaa asioita sekä luonnetta hoitaa asioita järkevästi ja johdonmukaisesti, josta on varmasti hyötyä luottamushenkilötehtävissä. Ennen kaikkea hänen halunsa auttaa ihmisiä ja eläimiä on ihailtavaa! ■

Teksti ja kuvat: Milla Pennanen

Pelialan vahvuus on yhteisöissä ja tapahtumissa

Sofia Svensk valvoi Pro Pilkki 2 -turnauksen selostuskopissa miten juontajina toimineet Niko ja Matti suoriutuivat. Ja hyvinhän se meni!

Huhtikuun puolessa välissä järjestettiin Jyväskylän ammatikorkeakoululla Stage142-Lan-tapahtuma, jossa yhden viikonlopun aikana koululle kokoontui lähes 200 pelaajaa, yhteistyökumppaneita ja tapahtumasta kiinnostunutta yleisöä. Lanin eli verkkopelitapahtuman järjestäjänä toimi Jklesports, joka on lyhenne Jyväskylän e-urheiluseura ry:stä.

Game Makers of Finland oli paikalla kohtaamassa niin opiskelijoita kuin jo työelämässä olevia pelaamisesta kiinnostuneita ihmisiä. Yhdistys osallistui viime vuonna lähes 40 eri tapahtumaan, jotka olivat pääasiassa pääkaupunkiseudulla. Tämän vuoden aikana on tarkoitus jatkaa vahvaa näkyvyyttä eri tilaisuuksissa ja kiertää entistä laajemmin myös muualla päin Suomea. Osallistuminen eri oppilaitoksissa pidettäviin pelaamisen ympärillä pyörivään tapahtumaan on osa yhdistyksen strategiaa tehdä siitä tunnetumpi ja läsnäolevampi.

Stage142-tapahtumassa järjestettiin useita turnauksia ja muita ohjelmaa, joista ehkä suurelle yleisölle yllättävin oli yhteistyökumppani Rapalan sponsoroima Pro Pilkki 2 -turnaus.

Rapala, eli suomalainen kalastusvälineitä valmistava yritys oli jo kolmatta kertaa tukemassa Jklesportsin järjestämää tapahtumaa.

– Täällä meidän mukanaolo ei enää yllätä paikallisia ja mietimme parhaillaan miten ja millä muulla tavalla voimme olla mukana tukemassa e-urheilua ympäri Suomen, kertoi **Sofia Svensk**.

E-urheilu tarvitseeikin juuri nyt entistä enemmän tukijoita ja sponsoreita, jotta alan tapahtumat, kuten turnaukset, Lanit ja muu yhteisöllinen toiminta on ylipäänsä mahdollista.

Pilkkiturnauksen pääpalkintona oli, mikäpä muu, kuin itse pelissä esiintyvä kaira. Tapahtumassa mainostettiin juuri lanseeratua Crushcity-tuoteperhettä, joka esitteli yhtiön historian ensimmäisen jigin eli pehmovieheen.

– Meidän tavoitteena tässä tapahtumassa on erityisesti kohdata nuorta väkeä ja innostaa pelaavia nuoria harrastuksen pariin myös ulkoilmassa, kertoi Rapalan markkinointikoordinaattori Sofia Svensk.

Paikallinen e-urheilutoiminta houkutteli myös ulkopaikkakuntalaisia mukaan

Jklesportsin varapuheenjohtaja ja tapahtuman puuhämies **Elmo Hämäläinen** piti Stage142-tapahtumaa erittäin mukavana paikallista e-urheilutoimintaa tukevana tilaisuutena. Tapahtuma järjestettiin jo 11. kertaa ja Hämäläinen oli nyt toista kertaa järjestämässä sitä.

– Yhteisöllisyys on aivan parasta ja on ilo huomata, että muun muassa Kuopiosta, Tampereelta ja Helsingistä on tullut osallistujia, Hämäläinen kertoi.

Tilaisuuteen on ollut mahdollista ostaa paikka valmiilla tietokoneilla ja lisälaitteilla tai oli mahdollisuus tuoda myös omat laitteet mukana.

– Olen onneksi itsekkin ennättänyt pelata vähän, muun muassa League of Legendsiä ja PUBGia, Hämäläinen naurahti.

”Yhteisöllisyys on aivan parasta”

Jklesportsin tavoitteena on vielä tälle vuodelle järjestää kaksi verkkopelitapahtumaa Keski-Suomen alueella.

Omalta esittelypisteeltä löytyi myös Female Gaming Finland ry, jonka tavoitteena on parantaa kaikenikäisten naisten ja sukupuolivähemmistöjen asemaa ja yhdenvertaisuutta Suomen pelaajayhteisössä. Yhdistykseltä oli tilaisuudessa mukana sihteeri **Essi Taino** ja taloudenhoitaja **Katja Huttunen**. Taino toimii lisäksi Tampereen Yliopiston Pegasus-hankkeessa, jonka tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ja kestävää pelikulttuuria.

Taino ja Huttunen laittoivat esittelypisteellä pyörimään samaan aikaan pelattavan Suomen naisten Counter-Strike joukkueen näytösottelun Norjaa vastaan. Edellinen kohtaaminen päättyi Suomen voittoon. Naisten joukkueen valmentajana toimii vahvasti Female Gaming Finlandin toiminnassa mukana oleva Sonja Ahtiainen. POIS tämä lause

Otelun seurannan lomassa naiset jakoivat mietteitään tapahtumasta ja pelialan tilanteesta yleisestikin.

Huttunen sanoi tapahtuman olevan erittäin kiva ja hyvähenkinen.

Linkkejä:

peliala.fi
jklesports.fi
femalegamingfinland.fi

Female Gaming Finlandin Essi Taino ja Katja Huttunen järjestivät esittelypisteellä hauskan ja huomiota herättäneen nopeustesti-turnauksen.

– Näissä pienemmissä tapahtumissa on paljon parempi mahdollisuus kohdata ja jutella ihmisten kanssa. Ilmapiiri on parempi, kun ympärillä ei ole jatkuvaa hälinää, kommentoi Taino.

Female Gaming Finlandin kotipaikka on Jyväskylä, joten kyseessä on heille kuin koti-Lanin. He pyrkivät keskittämään toimintansa juuri pienempiin tapahtumiin, joissa valtavan osallistujamäärän korvaa paikallinen yhteisöllisyys ja aidot, laadukkaat kohtaamiset.

– Naislanittajia näkyy tapahtumissa entistä enemmän, eli enää nämä eivät ole pelkästään miesten tilaisuuksia. Moni nainen on tullut paikalle alkuun esimerkiksi kumppanin seuralaisena, iloitsi Huttunen.

Huttunen ja Taino kuvailivat heidän toiminnan ytimen olevan aktiivisen Discord-serverin lisäksi juuri tapahtumiin paikalle menemistä ja ihmisten kohtaamista. – Tärkeää on ruohonjuuritasolla pelaajien ja harrastajien kohtaaminen.

Suomi voitti lopulta Norjan, jälleen kerran. Eikun torille. ■

Liiton jäsenyydessä on järkeä!

Edunvalvonnalla rakennamme oikeudenmukaista työelämää ja turvaamme tulevaisuutta.

Työehtosopimuspyödyssä neuvottelemme palkastasi sekä palkansaaajan oikeuksista.

Luottamusmiehet, työehtoasiantuntijat ja lakimiehet ovat tukenasi työpaikan ongelmissa.

Henkilökohtainen neuvonta tarjoaa välineitä palkan parantamiseen ja uran hallintaan.

Turvanasi ovat kattavat vakuutukset.

Saat kiinnostavaa luettavaa työstä ja elämästä.

Käytössäsi on valikoima rahanarvoisia etuja.

Paikallinen toiminta tarjoaa hyötyä ja huvia sekä mahdollisuuden verkostoitua.

Insinööriliiton asiakaspalvelu

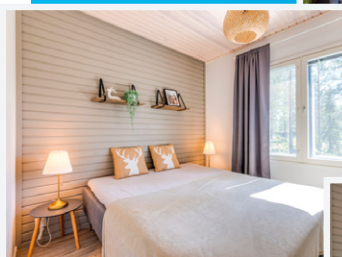
Insinööriliiton asiakaspalvelu palvelee arkisin klo 9–16 (Puhelun hinta 8,8 snt/min) numerossa 0201 801 801. Sähköpostia voit lähettää osoitteeseen asiakaspalvelu@ilry.fi.

Tietoalan jäsenedut:

- Työehtosopimus (TES) • Oikeusturva • Lakimiespalvelut • Luottamusmies
- Järjestökoulutus • Jäsentilaisuudet
- Jäsenlehti • Jäsenhintaisten lomamökkit
- Tapahtumia • Pääsylippuja
- Hotellietuja
- Pankki ja vakuutusetuja
- Matkavakuutus • Toimenvälitys
- Kursseja • Oppaita • Polttoaineetu
- Alennuksia ja tarjouksia
- Member+palvelun jäsenedut
- F-Securen tietoturvaedut

Mökkit

Kesän 2024 mökkejä on vielä varattavissa

Tietoala ry tarjoaa jäsenistölleen useita mökkejä tänäkin kesänä hyvin edulliseen hintaan. Mökkiarvonta on suoritettu mutta vapaita viikkoja löytyy vielä. Käy tutustumassa vapaisiin mökkeihin ja koko mökkitarjontaan osoitteessa <https://tietoala.fi/jasenena/mokkihaku/>

Uutuutena nyt äkkilähtömahdollisuus. Jos löydät sopivan mökin vapaiden mökkien joukosta ja majoittumiseen on aikaa 10 päivää, saat 35% alennuksen vuokrahinnasta. Alennushinnat näkyvät viikkokohtaisessa hinnastossa.

Posti Green

Päätoimittaja:

Jari Nevalainen

Toimituskunta:

Minna Anttonen
Jaana Diakite
Tero Hakanen
Jyrki Kopperi
Roger Sandström

Ulkoasu ja taitto:

Marjut Vuolanne Tmi

Kannen kuva:

Pasi Räsämäki

Painopaikka ja paperi:

Painopaikka Next Print Oy
Paperi Gallerie Art Silk 115 g

Tietoala ry

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki

info@tietoala.fi
tapahтуда@tietoala.fi
etunimi.sukunimi@tietoala.fi

Tietoala ry on Insinööriliiton
valtakunnallinen jäsenjärjestö

OMA AMMATTILIITTO VUODESTA 1974

- ✿ Öljykriisi hellitti, kun OPECin öljynvientiboikotti päättyi.
- ✿ Jääkiekon MM-kisat pelattiin Helsingissä. Ensimmäisen kerran jääkiekon historiassa kaksi pelaajaa tuomittiin dopingista, ruotsalainen Ulf Nilsson ja suomalainen Stig Wetzell.
- ✿ Huhtikuussa ABBA voitti Euroviisut Brightonissa kappaleella Waterloo.
- ✿ Portugalissa tapahtui neilikavallankumous, jossa nuoret upseerit kaatoivat diktatuurin.
- ✿ ATK-alan Toimihenkilöt ry (ATK-T) perustettiin toukokuussa 1974, nykyinen Tietoala ry.

50 1974–2024
Tietoala

